

Ukrainian Orthodox Church of Canada
Українська Православна Церква в Канаді
L'Église orthodoxe ukrainienne du Canada

[Home Page](#) | [Listing of Articles](#)

**Св. Феодосій,
Архиєпископ
Чернігівський**

**St. Theodosius ,
Archbishop of Chernihiv**

Fr. Ihor Kutash - о. Ігор Куташ
kutash@unicorne.org

**«Овечка стада Христового, що
навчає смиренністю.»**

На 18-го лютого (відповідає 5-му лютого за юліанським календарем) ми поминаємо упокоєння в р. 1696-му Святителя Феодосія, Архиєпископа Чернігівського.

Його служіння було дуже важким тому що це була доба трагічного змагання поміж християнами громад православної та католицької. Політичні міркування були поєднані з особливим поглядом щодо єдності Церкви зі сторони християн приналежних до юрисдикції Римського Папи. Вони вважали що справжню єдність Церкви можна досягнути тільки тим, щоб всі християни підчинилися владі Римського Престолу. Це й привело до Берестейської Унії в 1596-му р., сто років перед упокоєнням Святого. Хоч треба сказати, що ця подія таки принесла й позитивні наслідки

**“A sheep of the flock of Christ,
teaching by humility.”**

On February 18 (corresponds to February 5 according to the Julian Calendar) we commemorate the repose in 1696 of St. Theodosius, Archbishop of Chernihiv.

His was a challenging ministry, for it was the time of tragic struggle between Christians of the Orthodox and Catholic folds. Political considerations were united with the particular view of Christians under the jurisdiction of the Pope of Rome who felt that authentic Christian unity could be attained only by adherence to the See of Rome. This led to the Union of Berestya in 1596, a century before the Saint's repose. Although it may be noted that this ultimately brought benefits to Ukrainian Christians (including the enriching experience of unity in diversity and

українським християнам (як напр. збагачуючий досвід єдності в різноманітності та важливі контакти з думанням Заходу) праця православних Душпастирів була дуже складною. Вони мусли вишукувати саме найкраще в своїй спадщині, щоб відповідати на агресивне намагання приєднувати їхні пастви до себе зі сторони християн іншого стада.

Православні твердять, що такі є тільки одне Стадо і Один Пастир, Господь наш Ісус Христос. Вони намагаються втілювати це переконання у своїй евхаристійній еклезіології, як вбачає що Церква повністю присутня в кожній Громаді, де звершують Євхаристію під очоленням Єпископа або його представника, Священика. Єдність Церкви виявляється тим, що цей Єпископ сопричащається зо всіма іншими Єпископами Церкви Христової.

Феодосій народився в 1630-их роках у Подільській губернії Священику Микиті й дружині його Марії з шляхетської родини Углицьких. Він визначався гарячою та щирою любов'ю до Бога і Його Церкви. Як переважно бувало зі синами Священиків, його теж послали вчитися на Священика. У його випадку це було в Київську Братську Школу (Академію). Ректором був Лазар Баранович, якого він потім замінив, як Архієпископ Чернігівський. Були й інші світила тоді, як між викладачами так між студентами.

Після закінчення його освіти Феодосія постригли в монахи у славній Києво-Печерській Лаврі з іменем її співосновника, Преп. Феодосія Києво-Печерського. Після висвяти в сан Ієромонаха Феодосій став Ігуменом давнього Свято-Михайлівського Видубицького Монастиря в Києві (в р. 1664-му). Монастир процвітав під його проводом. Особливу увагу звертав він на хоровий спів – цю ж традицію продовжує цей Монастир і донині.

important contacts with the thought of the West) the work of the Orthodox Shepherds was very difficult. They were challenged to seek out the very best in their tradition to respond to aggressive proselytizing by the Christians of the other fold.

The Orthodox hold that there is ultimately only one Fold and one Shepherd, our Blessed Lord Jesus. They have striven to embody this view in their Eucharistic ecclesiology which sees the Church as fully present in each Hromada where the Eucharist is celebrated by a bishop or his representative, the priest. Church unity is manifest by that bishop's being in communion with all other bishops of the Church of Christ.

Theodosius was born in the 1630's in the Podillia province to the priest Mykyta and his wife Maria, of the noble Uhlytsky family. He distinguished himself by a fervent and sincere love for God and His Church. As was customary with the sons of priests he was sent to be educated in the same vocation as his father. In his case this was the Kyiv Brotherhood School (Academy). Lazar Baranovych whom he later succeeded as Archbishop of Chernihiv was rector. There were other luminaries among the instructors as well as among his fellow students.

After his education was completed Theodosius was tonsured a monk at the renowned Monastery (Lavra) of the Caves in Kyiv, receiving the name of its co-founder, St. Theodosius of the Kyiv Caves. After ordination to the Priesthood Theodosius eventually became the Iumen (Abbot) of the ancient St. Michael Vydubychi Monastery in Kyiv (in 1664). It flourished under his leadership. He paid special attention to Church choral singing – a tradition that this Monastery continues to this day.

St. Theodosius' ascetic struggles were rendered the greater by accusations of a political as well as theological nature.

<p>Аскетичним подвигам Св. Феодосія додавала тягар потреба захищатися від закидів політичного та богословського характеру. Та Святець задержував свою гідність, здобуваючи дружність та похвалу провідного мужа Церкви в Україні, Архієпископа Лазаря Барановича, який надав йому таку високо похвальну оцінку: «Овечка стада Христового, який навчає смиренністю».</p> <p>Отож і не дивує те, що коли Владику Лазаря назначено містоблюстителем Київської Митрополії то він обрав Св. Феодосія бути своїм намісником, як Архієпископ Чернігівський. Було це в р. 1692-му, тобто тільки 4 роки перед упокоєнням Св. Феодосія. Його служіння було короткотривале але посилене. Коли він відчув наближення свого відходу від земного служіння він вибрав іншого духовного світоча, Івана Максимовича, якого Господь вилікував його молитвами, щоб перебрав його місце як Архієпископ.</p> <p>Моці Св. Феодосія виявилися нетлінними й чудотворними і його прославили Святим у р. 1896-му, через два століття після його упокоєння. Коли комуністи захопили владу в Україні їхні зусилля в боротьбі проти релігії довели до насильного захоплення його Мощей з Собору в Свято-Борисо-Глібському Монастирі в Чернігові до музею атеїзму в Ленінграді (Санкт Петербурзі). Тодішнього Єпископа, Пахомій, примусили виконати сумне завдання винести Моці і зняти з них ризи. Та плани безбожників були безплідні, бо ж винайшли вони, що Моці справді нетлінні, а віруючі таки знаходили можливість час від часу почитувати їх навіть серед атеїстичних експонатів.</p> <p>Після упадку Радянської імперії Моці Св. Феодосія повернули в Чернігів і його зараз уважають надійним заступником для страждаючих від рака, а після Чорнобильської аварії і від захворювання від радіації. Його ім'я</p>	<p>The Saint maintained his integrity, gaining the friendship and admiration of the prominent Ukrainian churchman, Archbishop Lazar Baranovych, who gave him the highly approving epithet: "a sheep of the flock of Christ, teaching by humility".</p> <p>Thus it was no surprise that, when Vladyka Lazar was made the "locum tenens" of the Kyiv Metropolia, he chose St. Theodosius to be his replacement as Archbishop of Chernihiv. This was in 1692 just four years prior to Theodosius' repose in the Lord. His work was brief but intensive. Sensing that his departure from earthly service was approaching, the Saint chose another spiritual luminary, John Maksymovych, whom the Lord had healed by his prayers, to replace him as Archbishop.</p> <p>St. Theodosius' relics proved to be incorruptible and wrought miracles. He was canonized in 1896, two centuries after his repose. When the Communists seized power in Ukraine their anti-religious efforts included the removal of his relics from their resting place in the Cathedral in the Sts. Borys and Hlib Monastery in Chernihiv to a museum in Leningrad (St. Petersburg) promoting atheism. The Bishop of the time, Pachomius, had to do the sad work of removing the relics and taking off the Saints' vestments. The atheists' plan did not bear fruit, however, for the relics were found to be truly incorrupt and so declared and believers would sneak in and venerate them even in the midst of the anti-religious displays.</p> <p>After the fall of the Soviet empire St. Theodosius' relics were returned to Chernihiv and he is currently considered to be an effective intercessor for those suffering from cancer and, after the Chornobyl' disaster, from radiation sickness. His name is always mentioned in the Proskomidia in Ukrainian Orthodox Churches at the beginning of Divine Liturgy as well as in the great</p>
--	--

<p>завжди поминаємо в Українській Православній Церкві на Проскомідії перед Божественною Літургією та в часі сугубої Єктенії на Утрені.</p> <p>Нехай цей смиренний Святець допомагає і нам смиренно працювати з Господом у всіх завданнях та викликах свого власного земного служіння.</p>	<p>intercession in the service of Matins.</p> <p>May this humble Saint help us to humbly work with the Lord in all the tasks and challenges of our own earthly ministry.</p>
---	--